

Työkyvyn tuki - KL I vai KL II?

Katri Oksanen, Tampereen yliopisto, **Tiia Reho**, Tampereen yliopisto, **Mervi Viljamaa**, Pihlajalinna Oyj, **Mikko Korhonen**, Tampereen yliopisto, **Riitta Sauni**, Tampereen yliopisto

JOHDANTO JA AINEISTO

Työkykyyn liittyvä vastaanotto työterveyshuollossa voidaan nähdä työkyvyn selvittelynä, arviona, tukena tai seurantana osana ehkäisevää työterveyshuoltoa, jolloin käynti kirjataan korvausluokkaan I (KL I). Toisaalta käynti voidaan katsoa myös työterveyspainotteiseksi sairaanhoidoksi, jolloin käynti kirjataan korvausluokkaan II (KL II). Työkykyyn liittyvien käyntien yksiselitteistä, käytännönläheistä kirjaamisohjeistusta ei ole.

Kirjaaminen vaikuttaa työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvausten määrään ja työterveyshuoltotoiminnan tilastoihin. Ensisijaisesti korvataan KL I-toimintaa. KL II-toimintaa korvataan vain, mikäli laskennallisesta enimmäismäärästä jää jäljelle. Korvattava osuus on KL I-toiminnassa myös suurempi.

Selvitimme työterveyshuollossa toimivien lääkäreiden näkemyksiä korvausluokituksista 13 kuvitteellisen työkykyyn liittyvän potilastapauksen avulla. Sähköinen kyselylinkki lähetettiin n. 1250:lle eri palveluntuottajan työterveyshuollossa toimivalle lääkärille ja n. 1500:lle Suomen Työterveyslääkäriyhdistys ry:n jäsenelle. Kohderyhmät olivat osittain samat, mutta vastaajia kehoitettiin vastaamaan vain kerran. Kyselyyn vastasi yhteensä 307 lääkäriä, joista lopullisen aineiston muodostivat 289 työterveyslääkärin vastaukset.

Vastaajista 62 % oli työterveyshuollon erikoislääkäreitä, 21 % työterveyshuoltoon erikoistuvia lääkäreitä ja 16 % työterveyshuollon yleislääkäreitä, joista valtaosa oli suorittanut työterveyshuollon pätevöittävän kurssin. 77 % lääkäreistä työskenteli lääkärikeskuksessa. Erikoislääkäreistä 71 %:lla, erikoistuvista 47 %:lla ja yleislääkäreistä 31 %:lla työnkuva painottui ehkäisevään työterveyshuoltoon.

Tutkimus on osa työterveyshuollon korvausuudistuksen vaikutustutkimusta ja sen rahoittaa Kansaneläkelaitos.

TULOKSET

Lähes kaikissa potilastapauksissa yli puolet vastaajista luokitteli potilastapauksen KL I-luokkaan. Luokittelussa oli kuitenkin huomattava hajonta: arviot KL I-luokasta vaihtelivat 51 - 95 %:n välillä. Lääkärit, jotka olivat vastanneet kaikkiin 13 potilastapaukseen, luokittelivat keskimäärin 9,3 potilastapausta KL I-luokkaan.

Yhtenevästi luokiteltuja (yli 90 % luokitteli samalla lailla) potilastapauksia oli neljä. Näissä kyse oli joko nopeasti ohimenevästä tilanteesta, joissa ei ollut tarpeita työkyvyn tuen toimille tai selvästi työkykyä uhkaavista tilanteista, joissa suunniteltiin tai toteutettiin työterveyshuollolle ominaisia työkyvyn tuen toimia, kuten työterveysneuvotteluja tai muita työterveysyhteistyössä sovittuja toimintatapoja.

Neljässä potilastapauksessa luokittelunäkemykset vaihtelivat erityisen paljon (50-70 % luokitteli samoin). Näissä oli kyse työkykyyn liittyvien sairauksien tutkimisesta, sairausvakuutuksen käytöstä, tilanteesta, jossa vastaanotolla ei sairauspoissaoloa kirjoitettaessa käsitelty työkyvyn tukitoimia tai työperäisen oireilun selvittämisestä.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Työterveysyhteistyöhön liittyvä työkyvyn tuen toiminta vastaanottokäynnillä lisää käynnin luokittelua KL I-luokkaan.

Muissa tilanteissa työkykyyn liittyvien käyntien luokittelu KL I- tai KL II-luokkaan vaihtelee, mikä voi olla ongelmallista työnantajalle maksettavien korvausten oikeudenmukaisuuden näkökulmasta.

Yhteystiedot: katri.oksanen@tuni.fi

Työkyvyn tuki – KL I vai KL II ?

Katri Oksanen¹, Tiia Reho¹, Mervi Viljamaa², Mikko Korhonen¹, Riitta Sauni¹

TAUSTAA

- Työkyvyn selvittely, arvio, tuki ja seuranta ovat ehkäisevää työterveyshuoltoa (KL I), toisaalta myös työterveyspainotteista sairaanhoitoa (KL II)
- Selvitimme lääkäreiden (n=289) näkemyksiä korvausluokituksista 13 kuvitteellisen työkykyyn liittyvän potilastapauksen avulla

TULOKSET

- Lääkäreiden näkemyksissä oli paljon hajontaa
- Lääkärit luokittelivat keskimäärin 9,3 potilastapausta KL I-luokkaan
- Lääkäriin työterveyshuoltoon liittyvä koulutustaso ei ollut yhteydessä luokitteluun
- 86 % erikoistuvista lääkäreistä ja 68 % erikoislääkäreistä toivoi ohjeistusta luokitteluun

KL I-luokittelua lisäksi

- Työkyvyttömyyden uhka
- Työkyvyn tuen toimet
- Työterveysyhteistyö
- Vastaaajan työnkuvan painottuminen ehkäisevään työterveyshuoltoon

KL II-luokittelua lisäksi

- Nopeasti ohimenevä tilanne
- Työkykyyn vaikuttavan sairauden diagnostinen selvittely
- Sairauskuluvarakuutus